

การดำเนินการจัดการความรู้ด้านการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การจัดการการสอบ

การสอบ (Testing) เป็นกระบวนการใช้เครื่องมือ เพื่อการวัดคุณลักษณะหรือ พฤติกรรม (Trait or Behavior) ที่ต้องการ การสอบในชั้นเรียนเป็นการสอบวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เรียนตาม จุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning objective) และ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Learning outcome) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้นการสอบจึงเป็นการ ตรวจสอบสภาพการจัดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา และ เป็นการประเมินตรวจสอบ การบรรลุผลตามเป้าหมายหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาและหลักสูตร

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ ต้นปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา เป็นเหตุให้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำเป็นต้องมีการจัดการ เรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอน แบบออนไลน์ ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานจึงทำให้บางรายวิชาไม่สามารถ จัดสอบในรูปแบบปกติได้ คณะกรรมการการจัดการความรู้ (KM) ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาได้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้ จึงได้มีการจัดการความรู้ (KM) ภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านการจัดการสอบเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ที่ดีสำหรับการจัดการสอบผ่านระบบออนไลน์ และเพื่อเป็นการเผยแพร่แก่คณาจารย์ในคณะ และ/หรือ บุคคล อื่นที่สนใจนำไปปฏิบัติใช้ต่อไป ซึ่งในที่นี่จะขอกกล่าวถึงทั้งรายวิชาบรรยายและรายวิชาปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการจัดสอบในรูปแบบออนไลน์

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงต้นปี 2563 นั้นตรงกับช่วงของการสอบปลายภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จึงเป็นเหตุให้หลายรายวิชา ที่เป็นรายวิชาปฏิบัติจำเป็นต้องเลื่อนการจัดสอบและขยายระยะเวลาในการส่งชิ้นงานที่จะนำมาใช้เป็นคะแนน การสอบปลายภาคออกไป และหลายรายวิชาที่เป็นรายวิชาบรรยายได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสอบจากรูปแบบปกติเป็นรูปแบบออนไลน์เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการป้องกันตัวเองของ ทั้งตัวผู้เรียนและผู้สอน โดยได้มีการจัดการสอบโดยใช้โปรแกรมออนไลน์ที่เหมาะสมกับสภาพของ ผู้เรียนแต่ละรายวิชา ได้แก่ โปรแกรม Moodle, Zoom, Google Meet, Microsoft Team และ Ding Talk (钉钉)

2. ลักษณะข้อสอบ

2.1 รูปแบบอัตนัย (Subject Test) ซึ่งเป็นข้อสอบที่ผู้เรียนต้องมีการบรรยาย หรืออธิบายเหตุผลประกอบในข้อสอบแต่ละข้อ มักพบการออกข้อสอบลักษณะนี้ในรายวิชาที่ต้องการวัดความเข้าใจของผู้เรียน เช่น รายวิชาทางด้านสังคม และนอกจากนี้ยังพบในรายวิชาที่เปิดสอนสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะนักศึกษาชาวจีนและเนื่องจากรัฐบาลจีนได้มีการสั่งบล็อกผู้ให้บริการเว็บไซต์ต่างประเทศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดข้อมูลนอกประเทศ ดังนั้นจึงทำให้ผู้สอนไม่สามารถเลือกใช้รูปแบบที่หลากหลายตามปกติ

2.2 รูปแบบปรนัย (Objective Test) เป็นลักษณะข้อสอบที่ต้องการคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยมีตัวเลือกหลายตัวเลือกให้ผู้เรียนได้เลือกตอบ พบการออกข้อสอบนี้ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ต้องการวัดผลที่ชัดเจนตรงตัวว่าผู้เรียนสามารถเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้หรือไม่ มีจำนวนข้อสอบที่มากกว่าข้อสอบรูปแบบอัตนัยและมักมีเวลาในการทำข้อสอบจำกัดคือ 1 – 1.30 ชม.

2.3 รูปแบบการสอบปฏิบัติ ขยายระยะเวลาการทำงานที่มอบหมายมักเป็นรายวิชาที่จะต้องมีการปฏิบัติการสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อเป็นคะแนนในการสอบปลายภาค เช่น รายวิชาทางด้านศิลปะ หรือในบางรายวิชาหากไม่มีการขยายระยะเวลาในการสอบออกไปผู้เรียนจะต้องทำการอัดคลิป VDO หรือ โไลฟ์สดใน Facebook ของรายวิชาเพื่อให้ผู้สอนสามารถให้คะแนนการสอบได้ทันที เช่น รายวิชาปฏิบัติการเกี่ยวกับนาฏศิลป์

3. แนวทางในการดำเนินการสอบ

การดำเนินการจัดสอบในรูปแบบออนไลน์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในปี 2563 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีดังนี้

3.1 โปรแกรมที่ใช้ในการจัดการสอบ

1) โปรแกรม Moodle ซึ่งมีข้อดีคือเป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้สนับสนุนการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์โดยสามารถใช้เป็นสื่อหลักและสื่อเสริม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งยังใช้งานง่ายสำหรับผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และผู้เรียน

2) แบบฟอร์ม Google Form เป็นหนึ่งในบริการของกลุ่ม Google Docs ใช้ในการสร้างแบบฟอร์มเพื่อเก็บข้อมูลออนไลน์ในหลายๆ รูปแบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานได้หลายอย่าง เช่น ข้อสอบแบบทดสอบต่างๆ ทั้งยังสามารถกำหนดเวลาเปิดปิดของแบบทดสอบได้

3) โปรแกรม Zoom, Google Meet, Microsoft Team เป็นโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในประเทศไทย รองรับผู้เข้าสอบได้เป็นจำนวนมาก ทั้งยังสามารถนัดหมายตั้งโปรแกรมล่วงหน้าได้ แชร์หน้าจอได้ เนื่องจากมีลูกเล่นหลายอย่างจึงสามารถจัดสอบและจัดสอนในรูปแบบออนไลน์ได้เป็นอย่างดี

4) โปรแกรม Ding Talk (钉钉) เป็นโปรแกรมออนไลน์สำหรับการจัดการองค์กร จัดการห้องเรียนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาโดยบริษัทอาลีบาบา (Alibaba) และใช้ในการจัดการเรียนการ

เรียนสอนทั่วไปในสาธารณรัฐประชาชนจีนเนื่องจากมีพีเจอาร์ด้านการศึกษาดูโดยเฉพาะ สามารถเช็คได้ว่าเมื่อผู้สอนพิมพ์ข้อความลงไปในห้องเรียนแล้วมีผู้เรียนคนใดอ่านและยังไม่ได้อ่าน ทั้งยังสามารถรองรับผู้ใช้งานในห้องเรียนได้ถึง 300 คนพร้อมกันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มเติม เป็นโปรแกรมสำหรับจัดสอบรายวิชาที่มีนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งก็คือนักศึกษาชาวจีนที่ยังอาศัยอยู่ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนและยังไม่สามารถเดินทางมาได้และไม่สามารถใช้โปรแกรมอื่นได้เพราะข้อจำกัดบางอย่างของประเทศ

3.2 ขั้นตอนการจัดสอบ

1) ข้อสอบอัตโนมัติ โดยมีค่าใช้จ่ายก่อนสอบคือ ให้ผู้เรียนทำข้อสอบในเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถพิมพ์แล้วส่งในรูปแบบไฟล์ PDF หรือสามารถเขียนแล้วถ่ายรูปส่งในรูปแบบไฟล์ JPG (ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีคอมพิวเตอร์) และส่งผ่านทางช่องทางออนไลน์ของอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้ในระหว่างที่ทำข้อสอบผู้เรียนต้องเปิดกล้องเอาไว้ตลอดเวลา

2) ข้อสอบปรนัย มีการปรับลดระยะเวลาการทำข้อสอบ โดยมีทั้งการให้ผู้เรียนเลือกคำตอบในระบบได้ทันที และให้ผู้เรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษเปล่า แล้วจึงถ่ายรูปส่งหลังจากทำตอบข้อสอบเสร็จภายในระยะเวลา 5 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจัดการของผู้สอนแต่ละรายวิชา

4. แนวทางการป้องกันการทุจริตในการสอบ

4.1 การกำกับการสอบ

1) อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำกับการสอบผ่านโปรแกรม Zoom, Google Meet, Microsoft Team หรือ Ding Talk (อุปกรณ์เครื่องเดียวกับที่ใช้สอบ) พบว่าในรูปแบบนี้มีข้อดี คือ หากเป็นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC/ Laptop) ในการสอบ เมื่อผู้เรียนออกจากหน้า Zoom, Google Meet, Microsoft Team หรือ Ding Talk เข้าสู่เว็บไซต์เพื่อการทำสอบ กล้องก็ยังคงทำงานอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อเสีย คือ หากเป็นการใช้อุปกรณ์มือถือเครื่องเดียวในการทำสอบ จะพบว่าเมื่อผู้เรียนออกจากหน้า Zoom, Google Meet, Microsoft Team หรือ Ding Talk เข้าสู่เว็บไซต์เพื่อการทำสอบ โปรแกรม Zoom, Google Meet, Microsoft Team หรือ Ding Talk จะถูกปิดกล้องอัตโนมัติ (จอดำ) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้

2) อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำกับการสอบผ่านโปรแกรม Zoom, Google Meet, Microsoft Team หรือ Ding Talk (อุปกรณ์ 2 เครื่อง เครื่องหนึ่งใช้ทำสอบ เครื่องหนึ่งใช้ตั้งกล้องถ่ายภาพเคลื่อนไหวระหว่างการสอบ) วิธีการนี้มีข้อดี คือ สามารถตรวจตราพฤติกรรมระหว่างการทำสอบของนักศึกษาได้ตลอดเวลา ทั้งยังสามารถป้องกันการทุจริตได้ดี

4.2 ข้อปฏิบัติระหว่างการสอบ

- 1) ห้ามปรึกษากันไม่ว่าจะผ่านช่องทางใดๆ
- 2) ห้ามใช้อุปกรณ์ใดๆ สืบค้นข้อมูลขณะทำข้อสอบ
- 3) ห้ามเปิดหนังสือระหว่างการสอบ

- 4) หากต้องการเข้าห้องน้ำให้นำกล่องไปตั้งไว้ที่หน้าห้องน้ำจนกว่าจะทำธุระเสร็จ
- 5) ผู้เรียนต้องออนไลน์ตลอดเวลา หากสัญญาณขาดหายต้องรีบกลับเข้าระบบทันที หรือหากไม่สามารถเข้าระบบได้ให้รีบโทรศัพท์ติดต่อผ่านช่องทางของผู้สอน ห้ามหายไปตามโดยไม่ทราบสาเหตุ
- 6) ปฏิบัติตามคำสั่งของอาจารย์ผู้สอนอย่างเคร่งครัด

4.3 การส่งข้อสอบ

1) ให้ผู้เรียนทำข้อสอบในเวลาที่กำหนดให้ ถ่ายภาพกระดาษเขียนตอบของตนเองทุกหน้าแม้จะขีดหน้าดังกล่าวทิ้ง ไม่ใช่ หรือยกเลิกก็ตาม และตรวจสอบด้วยว่าภาพเบลหรือไม่ แต่ไม่ต้องสนใจว่าลายมือจะสวยหรือไม่สวย หากไม่ส่งกระดาษคำตอบภายในกำหนดเวลาอาจารย์อาจพิจารณาให้ F ทันที

2) ให้ผู้เรียนทำข้อสอบในเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถพิมพ์แล้วส่งในรูปแบบไฟล์ PDF หรือสามารถเขียนแล้วถ่ายรูปส่งในรูปแบบไฟล์ JPG (ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีคอมพิวเตอร์) และส่งผ่านทางช่องทางออนไลน์ของอาจารย์ผู้สอน หากไม่ส่งกระดาษคำตอบภายในกำหนดเวลาอาจารย์อาจพิจารณาให้ F ทันที

5. ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดสอบ

ในบางครั้งแม้ว่าจะเป็นการจัดสอบโดยที่ให้นักศึกษาเปิดกล่องไว้ตลอดระยะเวลาที่กำลังทำการสอบ แต่ก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าแท้จริงแล้วนักศึกษามีการปรึกษาหรือคัดลอกกันระหว่างการสอบหรือไม่ นอกจากนี้นักศึกษาบางคนที่ไม่ซื่อสัตย์อาจจะใช้โปรแกรมแปลภาษาเพื่อแปลข้อความให้เป็นภาษาไทยได้ ซึ่งผู้สอนมีวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดสอบครั้งต่อไป คือมีการออกข้อสอบในลักษณะเชิงวิเคราะห์ที่นักศึกษาต้องใช้ความคิดของตนเองในการตอบคำถาม และไม่สามารถเปิดหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ได้ และนำโปรแกรม Snipping Tool มาใช้ในการตัดข้อความเป็นรูปภาพแทนการพิมพ์ข้อความ คำตอบลงในแบบฟอร์มของระบบ เพื่อป้องกันการแปลอัตโนมัติของเว็บไซต์

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลด้านการวิจัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สืบศักดิ์ สิริมงคลกาล	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลรวี กระจ่างทอง	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มงคล เจริญจิตต์	หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติกกร ศรีชัยชนะ	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย
อาจารย์ ดร.ธนเศรษฐ ชะวางกลาง	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอังกฤษธุรกิจ
อาจารย์ ดร.อลิศา โชตินนท์ภิกษา	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์
อาจารย์เปรมกมล สถิตเดชะกัญชร	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอังกฤษธุรกิจ

อาจารย์รุ่งเพชร วรพงศาพิศัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการ
สื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ

**คณะกรรมการการจัดการความรู้ KM คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔**

อาจารย์เปรมกมล สถิตเดชกุญชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มงคล เจริญจิตต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สีบศักดิ์ สิริมงคลกาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นิมพลี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยเอก ดร.ศธาวิธ พลโคตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตุลา คมกฤต มโนรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิต จำเริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกอมร ภัทรกิจพงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรินทร์ภัทร สุขีสนธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธิดา วรรณนะปกรณ์

อาจารย์ ดร.ปิยะนันท์ ทรงสุนทรวัฒน์

อาจารย์ ดร.พชรมน ชื้อสัจจลือสกุล

ผศ.รัตติกร ศรีชัยชนะ

อาจารย์พงษ์ภรณ์ พงษ์ภากรณ์ศิริ

อาจารย์รุ่งเพชร วรพงศาพิศัย

นางปนัดดา แก้วกุล

นางจตุมา เต็มสิริทิพรัตน์

นางภัชชนก พรหมจันทิก

นางสาววนิดา เจริญหนึ่ง

นางสาวทิพสุธา ชันษา